

SLUŽBENI GLASNIK BOSNE I HERCEGOVINE

dodatak MEĐUNARODNI UGOVORI

Godina VII/III - Broj 8

Ponedjeljak, 30. juna 2003.
S A R A J E V O

ISSN 1512-7532
Bosanski jezik

39

Na osnovu člana V. tačka 3. d) Ustava Bosne i Hercegovine, Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, na 13. sjednici održanoj 14. maja 2003. godine, donijelo je

ODLUKU

O RATIFIKACIJI MEĐUNARODNE KONVENCIJE O ZAŠTITI BILJA

Član 1.

Ratificuje se Medunarodna konvencija o zaštiti bilja - Novi preradeni tekst koji je odobrila FAO Konferencija na svojoj 29. sjednici - novembar 1997. godine, po dobijenoj saglasnosti Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, na osnovu Odluke PS BiH broj 23/03 od 1. aprila 2003. godine.

Član 2.

Tekst Konvencije u prijevodu glasi

MEĐUNARODNA KONVENCIJA

O ZAŠTITI BILJA

(Novi preradeni tekst koji je odobrila FAO Konferencija na svojoj 29. sjednici - novembar 1997.)

UVOD

Ugovorne strane,

- svjesne potrebe za međunarodnom saradnjom pri suzbijanju štetočina bilja i biljnih proizvoda te sprečavanju njihovog međunarodnog širenja, a posebno njihovog unošenja u ugrožena područja

- prepoznajući da fitosanitarne mjere trebaju biti tehnički opravdane, očigledne i da ne smiju biti primjenjivane na takav način koji bi ih mogao pretvoriti u sredstvo svojevoljne ili neopravdane diskriminacije ili prikrivenog ograničavanja, posebno u međunarodnoj trgovini
- u želji da u tom cilju osiguraju blisku saradnju pri uskladivanju mera
- u želji da daju okvir za razvoj i primjenu uskladenih fitosanitarnih mera te da u tu svrhu razrade međunarodne norme
- uzimajući u obzir međunarodno prihvaćena načela o zaštiti bilja, ljudskog i životinjskog zdravlja te okoliša i
- uvažavajući sporazume zaključene kao rezultat Urugvajske runde multilateralnih trgovinskih pregovora, što uključuje i Sporazum o primjeni sanitarnih i fitosanitarnih mera

saglasile su se kako slijedi:

Član 1. SVRHA I ODGOVORNOSTI

1. U svrhu osiguravanja zajedničkog i efikasnog djelovanja u sprečavanju širenja i uvođenja štetočina bilja i biljnih proizvoda te unapređenja odgovarajućih mera za njihovo suzbijanje, Ugovorne strane obavezuju se da će usvojiti zakonske propise i tehničke i administrativne mera navedene u ovoj konvenciji i dopunskim sporazumima u skladu s članom 15.
2. Svaka Ugovorna strana prihvatiće odgovornost, bez štete za obaveze prihvaćene po drugim međunarodnim sporazumima, za ispunjavanje svih zahtjeva ove konvencije na svojoj teritoriji.
3. Raspodjela odgovornosti za ispunjavanje zahtjeva ove konvencije između organizacija članica FAO i njihovih država članica koje su Ugovorne strane u ovoj konvenciji, izvršit će se u skladu s njihovim nadležnostima.
4. Tamo gdje je to primjereno, Ugovorne strane mogu smatrati da odredbe ove konvencije, osim bilja i biljnih proizvoda, obuhvaćaju i mesta za skladištenje, ambalažu, prijevozna sredstva, spremnike (kontejnere), tlo i bilo koji drugi organizam, predmet ili materijal koji može pružiti utočište ili kojim se mogu širiti štetočine bilja, posebno ako je riječ o međunarodnom prijevozu.

Član 2. UPOTREBA IZRAZA

1. U svrhu ove konvencije, niže navedeni izrazi imat će ova značenja:

"Područje s malobrojnim štetočinama bilja" - područje, bilo da se radi o cijeloj zemlji, dijelu neke zemlje ili nekoliko cijelih zemalja, ili njihovih dijelova, na kojem se određena štetočina bilja pojavljuje u malom broju te podliježe efikasnim mjerama nadzora, suzbijanja i iskorjenjivanja.

"Komisija" - Komisija za fitosanitarne mera osnovana u skladu sa članom 11.

"Ugroženo područje" - područje na kojem ekološki činioci olakšavaju udomaćenje štetočina bilja čija će prisutnost na tom području imati za posljedicu privredni značajan gubitak.

"Udomaćenost" - trajna prisutnost štetočine bilja, predvidiva i u budućnosti, na nekom području nakon njezina ulaska.

"Uskladene fitosanitarne mjeru" - fitosanitarne mjeru koje su utvrdile Ugovorne strane, a koje se temelje na međunarodnim normama.

"Međunarodne norme" - međunarodne norme utvrđene u skladu s članom 10., tač. 1. i 2.

"Unošenje" - ulazak štetočine bilja na neko područje što za posljedicu ima njezinu trajnu prisutnost na tom području.

"Štetočina bilja" - bilo koja vrsta, sorta ili biotip biljke, životinje ili patogenog uzročnika štetnog za bilje ili biljne proizvode.

"Analiza rizika od štetočine bilja" - postupak vrednovanja bioloških ili drugih naučnih i privrednih dokaza kako bi se utvrdilo je li štetočinu potreбno staviti pod službeni nadzor te utvrdila jačina fitosanitarnih mjera koje je protiv te štetočine bilja potreбno poduzeti.

"Fitosanitarna mjera" - bilo koji zakon, propis ili službeni postupak čija je svrha spriječiti prvo pojavljivanje i/ili širenje štetočina bilja.

"Biljni proizvodi" - neprerađeni materijal biljnog porijekla (uključujući i zrno), te oni prerađeni proizvodi koji, po svojoj prirodi ili prirodi njihove prerade, mogu prouzročiti rizik od unošenja i širenja štetočina bilja.

"Bilje" - živo bilje i njegovi dijelovi, uključujući sjeme i ostali reproduksijski materijal.

"Karantenska štetočina bilja" - štetočina od potencijalnog privrednog značaja za područje koje ugrožava, a na kojem još nije prisutna ili je prisutna, ali nije široko rasprostranjena i pod službenim je nadzorom.

"Regionalne norme" - norme utvrđene od strane regionalne organizacije za zaštitu bilja kao smjernice za članove te organizacije.

"Propisom određena jedinica" - bilo koja biljka, biljni proizvod, skladište, ambalaža, prijevozno sredstvo, spremnik (kontejner), tlo kao i bilo koji drugi organizam, predmet ili materijal koji može pružiti utoчишte ili kojim se mogu širiti štetočine bilja, a za koje se smatra da zahtijevaju uvođenje fitosanitarnih mjera, posebno ako je uključen i međunarodni prijevoz.

"Propisom određena nekarantenska štetočina bilja" - štetočina koja nije karantenska, a čija prisutnost u bilju namijenjenom za sjetvu ili sadnju štetno djeluje na namjenu takvog bilja s privredno neprihvatljivim posljedicama, te koja je zbog toga određena propisom na teritoriju Ugovorne strane uvoznice.

Ponedjeljak, S L U Ž B E N I G L A S N I K B i H Broj 8
30. juna 2003. M E Đ U N A R O D N I U G O V O R I Strana 213

"Propisom određena štetočina bilja" - karantenska štetočina bilja ili propisom odredena nekarantenska štetočina bilja.

"Tajnik" - Tajnik Komisije imenovan u skladu sa članom 12.

"Tehnički opravданo" - opravdano na osnovu zaključaka do kojih se došlo primjenom odgovarajuće analize rizika koji postoji u vezi sa štetočinom ili, kada je to primjenjivo, drugo usporedivo ispitivanje i vrednovanje raspoloživih naučnih podataka.

2. Definicije utvrđene u ovom članu ograničene su na primjeru ove konvencije i nemaju uticaja na definicije utvrđene u domaćim zakonima ili propisima Ugovornih strana.

Član 3. **ODNOS PREMA DRUGIM MEĐUNARODNIM SPORAZUMIMA**

Ništa u ovoj konvenciji neće imati uticaja na prava i obaveze Ugovornih strana koje imaju po drugim međunarodnim sporazumima.

Član 4. **OPĆE ODREDBE O ORGANIZACIJSKIM USLOVIMA ZA NACIONALNU ZAŠТИTU BILJA**

1. Svaka će Ugovorna strana osigurati sredstva, u skladu sa svojim najboljim mogućnostima, za jednu službenu nacionalnu organizaciju za zaštitu bilja s glavnim odgovornostima utvrđenim u ovom članu.

2. Odgovornosti službene nacionalne organizacije za zaštitu bilja uključuju sljedeće:

- a) izdavanje svjedočanstava u skladu s fitosanitarnim propisima Ugovorne strane uvoznice, za pošiljke bilja, biljnih proizvoda i drugih propisima određenih jedinica;
- b) praćenje i nadzor nad biljem u rastu, uključujući i uzgojne površine (između ostalog polja, nasade, rasadnike, vrtove, staklenike i laboratorije) i divlju floru, kao i nad biljem u skladištima ili u prijevozu, posebno radi izvještavanja o prisutnosti, pojavljivanju i širenju štetočina bilja te o njihovom suzbijanju, uključujući i izvještavanje kako je to utvrđeno u članu 8., tačka 1(a);
- c) inspekciju pošiljaka bilja i biljnih proizvoda koji se kreću u međunarodnom prometu te, kada je to odgovarajuće, inspekciju drugih propisom određenih jedinica, posebno radi sprečavanja unošenja i/ili širenja štetočina bilja;
- d) dezinfekciju i dezinfekciju pošiljaka bilja, biljnih proizvoda i drugih propisom određenih jedinica u međunarodnom prometu, kako bi se udovoljilo fitosanitarnim zahtjevima;
- e) zaštitu ugroženih područja, te utvrđivanje, održavanje i nadzor nad područjima slobodnim od štetočina bilja i područjima s malobrojnim štetočinama bilja;
- f) provođenje analize rizika od štetočina bilja;
- g) odgovarajućim postupcima osiguranje fitosani- tarne ispravanosti pošiljke nakon izdavanja svjedočanstva, u vezi njenog sadržaja, zamjene ili ponovnog pojavljivanja štetočina bilja, sve do vremena izvoza;
- h) obučavanje i unapredavanje znanja osoblja.

3. Svaka će Ugovorna strana, u najvećoj mogućoj mjeri, osigurati uslove za sljedeće:

- a) raspodjelu obavijesti unutar teritorija Ugovorne strane o propisima određenim štetočinama bilja te načinu njihova sprečavanja i suzbijanja;
- b) naučna i druga istraživanja s područja zaštite bilja;
- c) izradu fitosanitarnih propisa i
- d) izvršavanje ostalih radnji potrebnih za provodenje ove konvencije.

4. Svaka će Ugovorna strana dostaviti sekretaru opis svoje nacionalne organizacije za zaštitu bilja te izvijestiti o promjenama u njoj. Ugovorna strana dostavit će opis svoje organizacije drugoj Ugovornoj strani, na njezin zahtjev.

Član 5. IZDAVANJE FITOSANITARNIH SVJEDOČANSTAVA

1. Svaka će ugovorna strana organizirati provedbu postupaka koji prethode izdavanju fitosanitarnih svjedočanstava, kako bi osigurala da bilje, biljni proizvodi i druge propisom određene jedinice te njihove pošiljke namijenjene izvozu odgovaraju izjavi kojom se to potvrđuje i koja se mora dati na način utvrđen u tački 2 (b) ovog člana.
2. Svaka će Ugovorna strana organizirati izdavanje fitosanitarnih svjedočanstava u skladu sa sljedećim odredbama:

- a) Inspekcija i druge radnje s tim u vezi koje prethode izdavanju fitosanitarnih svjedočanstava obavljat će se samo od strane ili po ovlaštenju službene nacionalne organizacije za zaštitu bilja. Fitosa- nitarna svjedočanstva izdavat će državni službenici koji su tehnički kvalificirani i ovlašteni od strane službene nacionalne organizacije za zaštitu bilja da djeluju u njezino ime i pod njezinim nadzorom, pod uslovom da su tim službenicima dostupna

takva znanja i informacije da nadležna tijela Ugovorne strane uvoznice mogu s povjerenjem prihvati fitosanitarna svjedočanstva kao vjerodostojne dokumente.

b) Fitosanitarna svjedočanstva ili njihove elektronske inačice, ako ih prihvaca Ugovorna strana uvoznica, bit će sastavljene u skladu sa prijedlozima utvrđenim u prilogu ove konvencije. Svjedočanstva treba ispunjavati i izdavati uz uvažavanje međuna- rodnih normi.

c) Neovjerene izmjene ili brisanja učinit će svjedočanstvo nevažećim.

3. Svaka se Ugovorna strana obavezuje da neće zahtijevati da pošiljke bilja, biljnih proizvoda ili drugih propisom određenih jedinica, koje se uvoze na njenu teritoriju, prate fitosanitarna svjedočanstva koja nisu u skladu sa prijedlozima utvrđenim u prilogu ove konvencije. Zahtijevanje dopunskih izjava bit će ograničeno na one koje su tehnički opravdane.

Član 6. **PROPISEM ODREĐENE ŠTETOČINE BILJA**

1. Ugovorne strane mogu zahtijevati preduzimanje fitosanitarnih mjera za karantenske štetočine bilja i za ostale štetočine bilja koje su određene propisom, pod uslovom da takve mjere:

- a) nisu strožije od mjera koje se primjenjuje u vezi s istim štetočinama bilja, ukoliko su prisutne unutar teritorija Ugovorne strane uvoznice i
- b) budu ograničene na ono što je neophodno da bi se zaštito zdravlje bilje i/ili očuvala njena namjena, te na ono što Ugovorna strana o kojoj se radi može tehnički opravdati.

2. Ugovorne strane neće zahtijevati preduzimanje fitosanitarnih mjera za štetočine bilja koje nisu određene propisom.

Član 7. **ZAHTEVI U VEZI S UVODOM**

1. Da bi se spriječilo unošenje i/ili širenje propisom određenih štetočina bilja na svoje teritorije, Ugovorne strane imaju suvereno pravo urediti, u skladu s odgovarajućim međunarodnim sporazumima, ulazak bilja, biljnih proizvoda i drugih propisom određenih jedinica te, u tu svrhu mogu:

- a) propisati i usvojiti fitosanitarne mjere koje se odnose na uvoz bilja, biljnih proizvoda i drugih propisom određenih jedinica, uključujući, primjeric, inspekciju, zabranu uvoza i suzbijanje štetočina bilja

Broj 8 S L U Ž B E N I G L A S N I K B i H Ponedjeljak,
Strana 214 M E Đ U N A R O D N I U G O V O R I 30. juna 2003.

b) odbiti izlazak ili zadržati ili zahtijevati preduzimanje postupka suzbijanja štetočina bilja, uništenje ili uklanjanje s teritorija Ugovorne strane, bilja, biljnih proizvoda i drugih propisom određenih jedinica ili njihovih pošiljaka koje ne udovoljavaju fitosanitarnim mjerama propisanim ili usvojenim u skladu s podtačkom (a)

c) zabraniti ili ograničiti širenje propisom određenih štetočina bilja u unutrašnjost svojeg teritorija

d) zabraniti ili ograničiti prenošenje bioloških agensa za suzbijanje štetočina bilja ili drugih organizama od fitosanitarnog značenja koji se razumijevaju korisnima, u unutrašnjost svog teritorija.

2. Da bi se ometanje međunarodnog trgovinskog prometa svelo na najmanju mjeru, svaka se od Ugovornih strana obavezuje da će, u provođenju svojih ovlasti iz tačke 1. ovog člana, djelovati u skladu sa sljedećim:

- a) Ugovorne strane neće, prema svojim fitosanitarnim zakonskim propisima, preuzimati niti jednu od mjera navedenih u tački 1. ovog člana, osim u slučaju da su takve mjere neophodne zbog fitosanitarnih razloga i tehnički su opravdane.
 - b) Ugovorne strane će, odmah po njihovu usvajanju, objaviti i dostaviti fitosanitarne zahtjeve, ograničenja i zabrane svim Ugovornim stranama ili onim stranama za koje vjeruju da bi mogле biti neposredno pogodene takvim mjerama.
 - c) Ugovorne strane će, na zahtjev, staviti na raspolaganje bilo kojoj od Ugovornih strana objašnjenje svojih fitosanitarnih zahtjeva, ograničenja i zabrana.
 - d) Ako Ugovorna strana zahtijeva da pošiljke pojedinog bilja ili biljnih proizvoda budu uvezene samo preko određenih mesta ulaska, takva će mesta biti izabrana tako da se nepotrebno ne ometa međunarodni trgovinski promet. Ugovorna strana će objaviti popis takvih mesta ulaska i dostaviti ga Tajništvu, regionalnoj organizaciji za zaštitu bilja u kojoj je Ugovorna strana članica, svim Ugovornim stranama za koje ta Ugovorna strana vjeruje da su neposredno obuhvaćene tom odlukom i drugim Ugovornim stranama na njihov zahtjev. Ograničenja koja se odnose na mjesto ulaska neće se postavljati osim u slučaju kada je potrebno da bilje, biljne proizvode i druge propisom odredene jedinice prate fitosanitarna svjedočanstva ili da budu podvrgnute inspekciji ili postupku suzbijanja štetočina bilja.
 - e) Svaka inspekcija ili drugi fitosanitarni postupak koji organizacija za zaštitu bilja odredene Ugovorne strane zahtijeva za pošiljku bilja, biljnih proizvoda ili drugih propisom određenih jedinica ponuđenih za uvoz, bit će obavljen što je moguće brže s obzirom na njihovu pokvarljivost.
 - f) Ugovorne strane uvoznice će, što je moguće prije, obavijestiti Ugovornu stranu izvoznicu na koju se to odnosi ili kada je to primjereno Ugovornu stranu koja ponovo izvozi uvezene proizvode (reeksport), o značajnim primjerima neudovoljavanja zahtjevima fitosanitarnih svjedočanstava. Ugovorna strana izvozница ili, kada je to odgovarajuće, Ugovorna strana koja ponovo izvozi uvezene proizvode trebala bi istražiti takve slučajeve i, na zahtjev, izvijestiti Ugovornu stranu uvoznicu o ishodu svoje istrage.
 - g) Ugovorne strane preduzet će samo one fitosanitarne mjere koje su tehnički opravdane, u skladu su s opasnošću od štetočine bilja o kojoj se radi, te koje među dostupnim mjerama predstavljaju najmanje restriktivne i čija primjena će u najmanjoj mjeri ometati međunarodno kretanje ljudi, roba i prijevoznih sredstava.
 - h) Ugovorne strane će, kako se mijenjaju uslovi kako nove činjenice postaju dostupne, osigurati da fitosanitarne mjere budu s tim što brže uskladene ili povučene ako se pokažu nepotrebnim.
 - i) Ugovorne strane će, u najvećoj mogućoj mjeri, utvrditi i ažurirati popise propisom određenih štetočina bilja, upotrebljavajući njihove naučne nazive, te takve popise dostaviti Tajništvu, regionalnoj organizaciji za zaštitu bilja u koju su učlanjene te, na zahtjev, i drugim Ugovornim stranama.
 - j) Ugovorne strane će, u skladu sa svojim najboljim mogućnostima, provoditi nadzor nad štetočinama bilja te razviti i održavati odgovarajuće informacije o statusu štetočina bilja kako bi potpomogle njihovu kategorizaciju i omogućile razvijanje odgovarajućih fitosanitarnih mjer. Takve će se informacije staviti na raspolaganje Ugovornim stranama na njihov zahtjev.
3. Ugovorna strana može primijeniti mjere navedene u ovom članu na štetočine bilja koje se nakon ulaska možda neće udomaćiti na njihovom teritoriju, ali ukoliko uđu prouzrokovat će privrednu štetu. Mjere preuzete protiv takvih štetočina moraju biti tehnički opravdane.
4. Ugovorne strane mogu primijeniti mjere navedene u ovom članu na pošiljke u prijevozu preko svoje teritorije, samo ako su takve mjere tehnički opravdane za sprečavanje unošenja i/ili širenja štetočina bilja.
5. Ništa u ovom članu ne sprečava Ugovorne strane uvoznice da donesu posebne odredbe, s namjerom da osiguraju odgovarajuću zaštitu, u vezi s uvozom bilja, biljnih proizvoda i drugih propisom određenih jedinica, kao i štetočina bilja, za potrebe naučnog istraživanja, obrazovanja ili neke druge specifične upotrebe.

6. Ništa u ovom članu ne sprečava Ugovornu stranu da na odgovarajući način preduzme hitnu akciju za otkrivanje štetočine bilja koja predstavlja moguću prijetnju njenoj teritoriji te da obavijesti o takvom otkrivanju. Svako takvo djelovanje bit će ocijenjeno što je moguće prije kako bi se osiguralo da je njegovo nastavljanje opravdano. O preduzetim radnjama bit će odmah obaviještene Ugovorne strane o kojima se radi, Tajnik i regionalna organizacija za zaštitu bilja u koju je Ugovorna strana učlanjena.

**Član 8.
MEĐUNARODNA SARADNJA**

1. Ugovorne strane će pri ostvarivanju ciljeva ove konvencije sarađivati jedna s drugom u najvećoj mogućoj mjeri, a posebno će:

- a) sarađivati u razmjeni informacija o štetočinama bilja, posebno u izvještavanju o prisutnosti, izoliranoj pojavi ili širenju štetočina bilja koje mogu predstavljati neposrednu ili potencijalnu opasnost, i to u skladu s postupcima koje utvrdi Komisija;
- b) sudjelovati, utoliko ukoliko je to praktično, u bilo kojoj kampanji za borbu protiv štetočina bilja koje mogu ozbiljno ugroziti proizvodnju usjeva, te je potrebna međunarodna akcija da bi se djelovalo u hitnim slučajevima i
- c) sarađivati, u obimu u kojem je to praktično, u davanju tehničkih i bioloških informacija neophodnih za analizu rizika od štetočina bilja.

2. Svaka Ugovorna strana će odrediti kontaktnu tačku za razmjenu informacija u vezi s provođenjem ove konvencije.

Ponedjeljak, S L U Ž B E N I G L A S N I K B i H Broj 8
30. juna 2003. M E Đ U N A R O D N I U G O V O R I Strana 215

**Član 9.
REGIONALNE ORGANIZACIJE ZA ZAŠTITU BILJA**

1. Ugovorne strane se obavezuju da će međusobno sarađivati pri osnivanju regionalnih organizacija za zaštitu bilja na pojedinim područjima.

2. Regionalne organizacije za zaštitu bilja djelovat će kao koordinacijska tijela na područjima koja pokrivaju, sudjelovat će u raznim aktivnostima radi ostvarivanja ciljeva ove konvencije i, prema potrebi, prikupljati i širiti informacije.

3. Regionalne organizacije za zaštitu bilja sarađivat će s Tajnikom u ostvarivanju ciljeva ove konvencije i, prema potrebi, s Tajnikom i Komisijom u razvijanju međunarodnih normi.

4. Tajnik će sazivati redovna Tehnička savjetovanja za predstavnike regionalnih organizacija za zaštitu bilja, da bi se:

- a) unapređivao razvoj i primjena odgovarajućih međunarodnih normi za fitosanitarne mjere; i
- b) ohrabrla međuregionalna saradnja u unapređenju uskladenih fitosanitarnih mjera radi suzbijanja štetočina bilja i sprečavanja njihovog širenja i/ili unošenja.

**Član 10.
NORME**

1. Ugovorne strane saglasne su da će sarađivati u razvijanju međunarodnih normi u skladu s postupcima koje usvoji Komisija.

2. Međunarodne norme usvojiti će Komisija.

3. Regionalne norme trebale bi biti usklađene s načelima ove konvencije; te norme mogu se podnijeti Komisiji na razmatranje u obliku prijedloga za međunarodne norme fitosanitarnih mjeru ukoliko su šire primjenjive.

4. Ugovorne strane bi trebale uzeti u obzir, kada je to moguće, međunarodne norme u slučaju da preduzimaju aktivnosti u vezi s ovom konvencijom.

**Član 11.
KOMISIJA ZA FITOSANITARNE MJERE**

1. Ugovorne strane saglasne su da osnuju Komisiju za fitosanitarne mjeru u okviru Organizacije Ujedinjenih naroda za prehranu i poljoprivrednu (FAO).

2. Zadaća Komisije bit će unaprijeđenje potpunog provođenja ciljeva ove konvencije, a posebno:

- a) procjena stanja zaštite bilja u svijetu te potreba djelovanja u vezi sa sprečavanjem međunarodnog širenja štetočina bilja i njihovim unošenjem u ugrožena područja;
- b) podsticanje i nadzor nad neophodnim institucionalnim dogovorima i postupcima koji se odnose na razvijanje i usvajanje međunarodnih normi te usvajanje međunarodnih normi;
- c) utvrđivanje pravila i postupaka za razrješavanje sporova u skladu s članom 13.;
- d) osnivanje pomoćnih tijela Komisije ukoliko to bude nužno za pravilno provođenje njenih zadataka;
- e) usvajanje smjernica za priznavanje regionalnih organizacija za zaštitu bilja; uspostavljanje saradnje s drugim odgovarajućim međunarodnim organizacijama u vezi s pitanjima obuhvaćenim ovom konvencijom;
- f) usvajanje, kada se ukaže potreba, preporuke za provođenje ove konvencije i
- g) izvršavanje i drugih zadaća neophodnih za ostvarivanje ciljeva ove konvencije.

3. Članstvo u Komisiji otvoreno je za sve Ugovorne strane.

4. Na sjednicama Komisije svaku Ugovornu stranu može predstavljati jedan izaslanik kojeg mogu pratiti njegov zamjenik, stručnjaci i savjetnici. Zamjenici, stručnjaci i savjetnici mogu učestvovati u radu Komisije, ali ne mogu glasati, osim kada se radi o zamjeniku koji je ovlašten da nastupi umjesto poslanika.

5. Ugovorne strane uložit će krajnji napor da konsenzusom postignu saglasnost po svim pitanjima. Ukoliko svi naporci da se postigne konsenzus budu iscrpljeni, a sporazum izostane, odluku će, kao zadnje pribježite, donijeti dvotrećinska većina prisutnih Ugovornih strana koje učestvuju u glasanju.

6. Organizacije članice FAO-a koje su i Ugovorne strane i države članice tih organizacija članica koje su Ugovorne strane upotrijebit će svoja članska prava i ispunjavati svoje članske obaveze u skladu s, *mutatis mutandis*, Statutom i Općim pravilnikom FAO-a.

7. Komisija može, prema potrebi, usvajati, mijenjati i dopunjavati svoj Poslovnik o postupku, koji neće biti u suprotnosti s ovom konvencijom ili Statutom FAO-a.

8. Predsjedavajući Komisije sazvat će redovnu godišnju sjednicu Komisije.

9. Posebne sjednice Komisije sazivat će predsjedavajući Komisije na zahtjev najmanje jedne trećine njenih članova.

10. Komisija će izabrati jednog predsjedavajućeg i ne više od dva potpredsjedavajuća, od kojih će svaki imati mandat od dvije godine.

Član 12.
TAJNIŠTVO

1. Tajnika Komisije imenuje glavni direktor FAO-a.
2. Tajniku će pomagati osoblje tajništva kakvo bude potrebno.
3. Tajnik je odgovoran za provedbu politike i djelatnosti Komisije te za izvršavanje i drugih zadataka koji su mu ovom konvencijom dodijeljeni i o tome će izvještavati Komisiju.
4. Tajnik će dostavljati:
 - a) međunarodne norme svim Ugovornim stranama u roku šezdeset dana od njihovog usvajanja;
 - b) svim Ugovornim stranama, popise mjesta ulaska u skladu sa odredbama člana 7., tačka 2. (d), koje su mu Ugovorne strane dojavile;
 - c) popise propisom određenih štetočina bilja, kojima je ulazak zabranjen ili se spominju u članu 7., tačka 2 (i), svim Ugovornim stranama i regionalnim organizacijama za zaštitu bilja;
 - d) informacije primljene od Ugovornih strana o fitosanitarnim zahtjevima, ograničenjima i zabranama iz člana 7., tačka 2. (b), te opise službenih nacionalnih organizacija za zaštitu bilja iz člana 4., tačka 4.
5. Tajnik će osigurati prijevode dokumentacije i međunarodnih normi na službene jezike FAO-a, za sastanke Komisije.
6. Tajnik će saradivati s regionalnim organizacijama za zaštitu bilja u postizanju ciljeva ove konvencije.

Član 13.
RJEŠAVANJE SPOROVA

1. Ako dođe do spora u vezi s tumačenjem ili primjenom ove konvencije ili ako jedna Ugovorna strana smatra da je druga Ugovorna strana počinila radnje koje su u suprotnosti s njezinim obavezama iz čl. 5. i 7. ove konvencije, posebno u vezi osnove za zabranu ili ograničavanje uvoza bilja, biljnih proizvoda ili drugih propisom određenih jedinica koje dolaze s njezine teritorije, Ugovorne strane o kojima se radi pristupit će, što je moguće prije, konsultacijama radi rješavanja spora.
 2. Ukoliko se spor ne može riješiti na način opisan u prvom odjeljku, Ugovorne strane ili strane o kojima se radi mogu tražiti od glavnog direktora FAO-a da imenuje odbor stručnjaka koji će razmotriti sporno pitanje u skladu s pravilima i postupcima koje može utvrditi Komisija.
- Broj 8 S L U Ž B E N I G L A S N I K B i H Ponedjeljak,
Strana 216 M E Đ U N A R O D N I U G O V O R I 30. juna 2003.
3. Taj odbor će uključivati predstavnike koje će odrediti svaka od Ugovornih strana u sporu. Odbor će razmatrati pitanje zbog kojeg je došlo do spora, uzimajući u obzir sve dokumente i ostale oblike dokaza koje su podnijele Ugovorne strane o kojima se radi. Odbor će pripremiti izvještaj o tehničkim oblicima spora kako bi se omogućilo njegovo rješavanje. Pripremanje i odobravanje izvještaja obavit će se u skladu s pravilima i postupcima koje je utvrdila Komisija, a Ugovornim stranama u sporu izvještaj će prenijeti glavni direktor FAO-a. Izvještaj, na zahtjev, može biti podnesen i nadležnom tijelu međunarodne organizacije odgovorne za rješavanje trgovinskih sporova.
 4. Ugovorne strane saglasne su da će preporuke takvog odbora, koje po svojoj prirodi nisu obavezujuće, biti osnova za ponovno međusobno razmatranje pitanja iz kojih je spor proizišao.
 5. Ugovorne strane o kojima se radi dijelit će troškove stručnjaka.

6. Odredbe ovog člana upotpunjaju, a ne ograničavaju postupke za rješavanje sporova utvrđene u drugim međunarodnim sporazumima koji se bave trgovinskim pitanjima.

Član 14.
ZAMJENA PRETHODNIH SPORAZUMA

Ovom konvencijom stavlja se izvan snage, u odnosima između Ugovornih strana, Međunarodna konvencija o mjerama koje treba preduzeti protiv Phylloxera vastatrix od 3. novembra 1881., dodatna Konvencija potpisana u Bernu 15. IV 1889. i Međunarodna konvencija za zaštitu bilja potpisana u Rimu 16.aprila 1929.

Član 15.
TERITORIJALNA PRIMJENA

1. Svaka Ugovorna strana može u trenutku ratifikacije ili pristupanja ili u bilo koje vrijeme nakon toga, dostaviti glavnom direktoru FAO-a izjavu kojom se primjena ove konvencije proširuje na sve ili neke teritorije za koje je ona u međunarodnim odnosima odgovorna, a ova će se konvencija primjenjivati na svim teritorijama navedenim u izjavi počevši od tridesetog dana od dana kada glavni direktor primi takvu izjavu.
2. Svaka Ugovorna strana koja je glavnom direktoru FAO-a dostavila izjavu u skladu s odredbom prvog stava ovog člana, može u bilo koje vrijeme dostaviti novu izjavu kojom se mijenja obim bilo koje prijašnje izjave ili kojom se ukida primjena odredbi ove konvencije na bilo kojoj teritoriji. Takva izmjena ili ukidanje stupit će na snagu tridesetog dana od dana kada je glavni direktor o tome primio izjavu.
3. Glavni direktor FAO obavijestit će sve Ugovorne strane o izjavama koje je primio u skladu sa odredbama ovog člana.

Član 16.
DOPUNSKI SPORAZUMI

1. Ugovorne strane mogu, radi rješavanja posebnih problema u zaštiti bilja, kojima je potrebno posvetiti, posebnu pažnju, zaključiti dopunske sporazume. Takvi sporazumi mogu se primjenjivati na određena područja odredene štetočine bilja, određeno bilje i biljne proizvode, te na određene načine međunarodnog prijevoza bilja i biljnih proizvoda ili na drugi način upotpunjavati odredbe ove konvencije.
2. Svaki takav dopunski sporazum stupit će na snagu za svaku od Ugovornih strana o kojima se radi nakon njegova prihvatanja u skladu s odredbama tog dopunskog sporazuma.
3. Dopunski sporazumi predstavljat će namjeru ove konvencije i bit će uskladeni s načelima i odredbama ove konvencije kao i načelima očiglednosti, nediskriminacije i izbjegavanja prikrivenih ograničenja, posebno u međunarodnom trgovinskom prometu.

Član 17.
RATIFIKACIJA I PRISTUPANJE

1. Ova će konvencija biti otvorena za potpisivanje od strane svih država od 1.maja 1952. i bit će ratificirana u što kraćem roku. Ratifikacijski instrumenti bit će pohranjeni kod glavnog direktora FAO-a, koji će o datumu pologa obavijestiti svaku od država potpisnica.
2. Odmah nakon stupanja na snagu ove konvencije u skladu s članom 22. ona će biti otvorena za pristupanje svim državama koje nisu potpisnice i organizacijama članicama FAO-a. Pristupanje će se obaviti pohranom instrumenta o pristupanju kod glavnog direktora FAO-a, koji će o tome obavijestiti sve Ugovorne strane.
3. Kada neka organizacija članica FAO-a postane Ugovorna strana u ovoj konvenciji, ta organizacija članica će, u skladu s odredbama člana 2., tačka 7. Statuta FAO-a, prema potrebi, u trenutku pristupanja obavijestiti o izmjenama ili pojašnjnjima svoje izjave o nadležnosti koju je podnijela u skladu s članom 2., tačka 5. Statuta FAO, ukoliko to bude potrebno u sklopu njezinog pristupanja ovoj konvenciji. Svaka Ugovorna strana može, u bilo koje vrijeme, tražiti od organizacije članice FAO, ako je ujedno i Ugovorna strana u ovoj konvenciji, da dostavi informacije prema kojima je, jednakom kao i izmedu organizacije članice i njezinih država članica,

odgovorna za provođenje svakog pojedinog pitanja obuhvaćenog ovom konvencijom. Organizacija članica takvu će informaciju dostaviti u razumnom roku.

Član 18.
STRANE KOJE NISU POTPISNICE

Ugovorne strane će poticati svaku državu ili organizaciju članicu FAO-a koja nije strana u ovoj konvenciji, da prihvati ovu konvenciju i poticat će je u primjeni fitosanitarnih mjera koje su u skladu s odredbama ove konvencije i međunarodnim normama usvojenim prema ovoj konvenciji.

Član 19.
JEZICI

1. Izvorni jezici ove konvencije bit će svi službeni jezici FAO-a.
2. Ništa se u ovoj konvenciji neće tumačiti kao zahtjev da Ugovorne strane dostavljaju i objavljuju dokumente ili njihove kopije na nekom drugom jeziku (jezicima) Ugovorne strane, osim u tački 3. ovog člana.
3. Sljedeći će dokumenti biti dostupni na najmanje jednom od službenih jezika FAO-a:
 - a) informacije koje se dostavljaju u skladu s članom 4. tačka 4;
 - b) naslovne bilješke s bibliografskim podacima o dokumentima koji se proslijeđuju u skladu s odredbama člana 7. tačka 2. (b);
 - c) informacije koje se osiguravaju u skladu s članom 7. tačka 2. (b), (d), (i) i (j);
 - d) bilješke s bibliografskim podacima i kratki siže dokumenata koji se odnose na informacije koje se dostavljaju u skladu s članom 8. tačka 1. (a);
 - e) zahtjevi kontaktnim tačkama za dostavu informacija kao i odgovori na takve zahtjeve, što ne uključuje dokumente u prilogu;
 - f) svi dokumenti koje su Ugovorne strane dostavile za sastanke Komisije.

Član 20.
TEHNIČKA POMOĆ

Ugovorne strane saglasne su da će se zalagati za pružanje tehničke pomoći Ugovornim stranama, posebno onima u razvoju i to bilateralno ili preko odgovarajućih međunarodnih organizacija, s ciljem da se olakša provođenje ove konvencije.

Ponedjeljak, S L U Ž B E N I G L A S N I K B i H Broj 8
30. juna 2003. M E Đ U N A R O D N I U G O V O R I Strana 217

Član 21.
IZMJENE

1. Svaki prijedlog neke Ugovorne strane za izmjenu ove konvencije bit će dostavljen glavnom direktoru FAO-a.
2. Svaka predložena izmjena ove konvencije koju je primio glavni direktor FAO-a od neke Ugovorne strane, bit će podnesena na redovnoj ili posebnoj sjednici Komisije radi odobrenja, a ukoliko takva izmjena uključuje značajne tehničke promjene ili nameće dodatne obaveze Ugovornim stranama, razmatrat će je savjetodavni odbor specijaliziranih stručnjaka kojeg će FAO sazvati prije nego što takva izmjena dođe pred Komisiju.

3. Obavijest o bilo kojoj predloženoj izmjeni, osim one o izmenama u prilogu Konvencije, glavni direktor FAO-a dostavit će Ugovornim stranama i to ne kasnije od datuma otpreme dnevnog reda sjednice Komisije na kojoj će se raspravljati o tom predmetu.
4. Svaku izmjenu ove konvencije mora odobriti Komisija, a na snagu će stupiti tridesetog dana od dana kada su je prihvatile dvije trećine Ugovornih strana. U svrhu ovog člana, instrument pohranjen od strane organizacije članice FAO-a neće se računati kao dodatnim instrumentima položenim od strane država članica te organizacije.
5. Međutim, izmjene koje uključuju nove obaveze za Ugovorne strane stupit će na snagu za svaku od Ugovornih strana tek nakon što ih ona prihvati i to tridesetog dana od dana prihvaćanja. Instrumenti prihvaćanja izmjena koje uključuju nove obaveze bit će pohranjeni kod glavnog direktora FAO-a, koji će sve Ugovorne strane obavijestiti o prijemu instrumenta o prihvaćanju te o stupanju na snagu izmjena.
6. Prijedlozi za izmjenu modela fitosanitarnih svjedočanstava koji su izneseni u prilogu ove konvencije, bit će poslani Tajniku te podneseni Komisiji na odobravanje. Odobrene izmjene modela fitosanitarnih svjedočanstava iznesenih u prilogu ove konvencije, postat će izvršne 90 dana nakon što ih Tajnik dostavi Ugovornim stranama.
7. Najduže dvanaest mjeseci nakon što je izmjena modela fitosanitarnih svjedočanstava iznesenih u prilogu ove konvencije postala izvršna, prethodna verzija fitosanitarnih svjedočanstava smatrati će se pravano valjanom u smislu ove konvencije.

člana 22.
STUPANJE NA SNAGU

Ova konvencija stupa na snagu kad je ratificiraju tri države potpisnice. Za sve ostale države ili organizacije članice FAO-a koje je ratificiraju ili joj pristupe nakon toga, ona će stupiti na snagu na dan pohrane instrumenta o ratifikaciji ili pristupanju.

Član 23.
OTKAZ PRIMJENE KONVENCIJE

1. Svaka Ugovorna strana može u svako doba otkazati primjenu ove konvencije saopćenjem glavnom direktoru FAO-a. Glavni direktor će odmah o tome obavijestiti sve Ugovorne strane.
2. Otkaz primjene Konvencije stupit će na snagu godinu dana nakon što je glavni direktor FAO-a primio saopćenje takvog sadržaja.

MODEL FITOSANITARNOG SVJEDOČANSTVA

Br _____

Organizacija za zaštitu bilja _____

Organizacija za zaštitu bilja _____

I. Opis pošiljke

Ime (naziv) i adresa izvoznika _____

Deklarisano ime (naziv) i adresa primaoca: _____

Broj i opis paketa: _____

Karakteristične oznake: _____

Mjesto porijekla _____

Deklarisano prevozno sredstvo: _____

Deklarisano mjesto ulaska: _____

Naziv proizvoda i deklarisana količina: _____

Botanički naziv bilja: _____

Ovim se potvrđuje da su gore opisane biljke, biljni proizvodi ili druge propisom odredene jedinice bile podvrgnute inspekciji i/ili pretragama u skladu sa odgovarajućim službenim postupcima te da nisu zaražene karantinskim štetočinama bilja koje je Ugovorna strana uvoznica navela i da udovoljavaju važećim fitosanitarnim zahtjevima Ugovorne strane uvoznice, uključujući i zahtjeve koji se odnose na propisom odredene nekaranbinske štetočine bilja. Smatraju se i praktično slobodnim od ostalih štetočina bilja.

II. Dopunska izjava

III. Dezinfekcija i/ili dezinfekcija

Datum _____ Postupak _____

Hemikalija (aktivna tvar) _____

Trajanje postupka i temperatura _____

Koncentracija _____

Dodatne informacije _____

Mjesto izdavanja _____

(Pečat Ime ovlaštenog službenika _____

organizacije)

Datum _____

(potpis)

Nikakvu finansijsku odgovornost u vezi sa ovim svjedočanstvom neće snositi _____ (naziv organizacije za zaštitu bilja) niti bilo koji od njenih službenika ili predstavnika.*

MODEL FITOSANITARNOG SVJEDOČANSTVA ZA REEKSPORT

Br. _____

Organizacija za zaštitu bilja _____ (Ugovorna strana reeksporter)

Organizaciji za zaštitu bilja _____ (Ugovorna(e) strana(e) uvoznica(e))

I. Opis pošiljke

Ime (naziv) i adresa izvoznika: _____

Deklarisano ime (naziv) i adresa primaoca: _____

Broj i opis paketa: _____

Karakterističke oznake: _____

Mjesto porijekla: _____

Deklarisano prevozno sredstvo: _____

Deklarisano mjesto ulaska: _____

Naziv proizvoda i deklarisana količina: _____

Botanički naziv bilja: _____

Ovim se potvrđuje da su gore opisane biljke, biljni proizvodi ili druge propisom odredene jedinice bile uvezene (Ugovorna strana reeksporter) _____ iz _____ (Ugovorna strana porijekla) na osnovu fitosanitarnog svjedočanstva br. _____,* čiji original, ovjerena kopija, priložena ovom svjedočanstvu; da su upakovane, prepakovane u originalne.* nove, spremnike (kontejnere), da se na osnovu originalnog fitosanitarnog svjedočanstva, i dodatne inspekcije, smatra da udovoljavaju važećim fitosanitarnim zahtjevima Ugovorne strane uvoznice, te da tokom uskladištenja u _____ (Ugovorna strana reeksporter), pošiljka nije bila izložena opasnosti od zaraze.

* Označiti kvakicom na odgovarajućim mjestima.

Broj 8 S L U Ž B E N I G L A S N I K B i H Ponedjeljak,
Strana 218 M E Đ U N A R O D N I U G O V O R I 30. juna 2003.

* originalna klauzula

II. Dopunska izjava

III. Dezinfekcija i/ili dezinfekcija

Datum _____ Postupak _____

Hemikalija (aktivna tvar) _____

Trajanje postupka i temperatura _____

Koncentracija _____

Dodatne informacije _____

Mjesto izdavanja _____

(Pečat) Ime ovlaštenog službenika _____

organizacije)

Datum _____

(potpis)

Nikakvu finansijsku odgovornost u vezi sa ovim svjedo- čanstvom neće snositi _____ (naziv organizacije za zaštitu bilja) niti bilo koji od njenih službenika ili predstavnika.*

** originalna klauzula

Član 3.

Ova odluka bit će objavljena u "Službenom glasniku BiH" na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku.

Broj 01-1097-11/03
14. maja 2003. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Predsjedništva BiH
Borislav Paravac, s. r.